

[P. Munch.]

fældet, med Hensyn til den *partimæssige* Indflydelse, men ogsaa med Hensyn til den *lokale* Repræsentation. Jeg havde i Gaar det Indtryk, at det var med en vis Selvbeherskelse, at den ærede Ordfører for Partiet Venstre omtalte dette Forslag, men i hvert Fald, vi maa anerkende, at Regeringen har stillet det, og man maa vistnok kunne sige til Partiet Venstre, at fra Forslaget i den Henseende gaar ingen Vej tilbage: een Gang fremsat af en Venstregering er det haabløst at gøre Forsøg paa at komme bort fra det Princip, som er nedlagt deri. Derimod sikres Forholdsmæssigheden mellem Partierne ikke paa nogen Maade ved dette Forslag. Selv regnet efter Tallene for 1926 vil, som paavist i Gaar, Venstre faa 3 for meget, hvoraf 1 tages fra de Konservative, 1 fra de Radikale og 1 fra det slesvigske Parti. De uheldige Følger af det sidste Punkt er omtalt allerede i Gaar, og jeg antager, den højtærede Indenrigsminister er naaet til en Opfattelse, som gaar ud paa, at han anerkender Kravet om, at enhver Mulighed for en Ordning af den her foreslaaede Karakter paa dette Punkt maa fjernes.

I gamle Tider stod vi indenfor Sønderjylland overfor en Valggeometri, der straks berøvede Danskerne dernede et Mandat til Rigsdagen, og som siden blev opretholdt Aarene igennem, systematisk, ved Landdagsvalg efter Landdagsvalg, til Forringelse af Antallet af danske Valgmænd. Vi klagede atter og atter over det Forhold, der i saa Henseende blev etableret, over den Maade, hvorpaa de tyske Mynigheder den Gang tog Forholdene. Det er en Selvfølge, at det er af den største nationale Betydning for Danmark, at der ikke bliver blot et lille Udgangspunkt for, at man fra tysk Side kan vende Klagen over Valggeometri imod os. Nu er jeg fuldkommen overbevist om, at en Hensigt af saadan Beskaffenhed ikke noget Øjeblik under Udarbejdelsen af dette Forslag har været i den højtærede Indenrigsministers Sind. Jeg føler mig overbevist om, at naar den Bestemmelse er sat ind, der udelukker det slesvigske Mindretal fra at faa en Kandidat valgt, da er dette sket ganske ud fra de almene Teorier, som i øvrigt har bestemt Forslaget, og ikke noget Øjeblik med Henblik paa Forholdene dernede. Jeg føler mig endda overbevist om, at hvis det var blevet helt klart for Indenrigsministeren, da han udarbejdede Forslaget, at dette vilde blive Følgen, og at det vilde komme til at staa saadan, at medens det

tyske Parti, beregnet efter sidste Valgdags Resultater, talmæssigt har Krav paa et Mandat, saa udelukkes det alligevel fra dette — ja, saa vilde han have fundet andre Bestemmelser, der forhindrede den beklagelige Fejl, som paa dette Punkt er kommet ind i Forslaget, og det vilde jo ikke have været svært at fjerne disse Bestemmelser og derigennem give Forslaget ogsaa i anden Henseende en rigtigere Karakter.

Den afgørende Bestemmelse i den Henseende er jo i Virkeligheden den, der aabner Adgang for et Parti til at faa Tillægsmandater, selv om det har faaet for meget paa Valgdagen. Det er en Bestemmelse, som drager sine Følger efter sig med Hensyn til hele den retfærdige Fordeling, og som ogsaa gør sine Virkninger i denne Henseende. Partiet Venstre, der i Forvejen havde en Mand for meget i Enkeltmandskredsene i Forhold til, hvad Partiet i det hele skulde have, faar to Tillægsmandater til. Dette strider imod al naturlig Orden med Hensyn til Tillægsmandaters Fordeling. Jeg forstaar ikke, hvorfor den højtærede Minister virkelig er kommet ind paa dette, blot af Hensyn til nogle Fordelinger mellem visse Omraader, som man ellers saa vist ikke tager for meget Hensyn til ved hele Lovforslaget.

Der er imidlertid her et bestemt Punkt, som allerede blev nævnt i Gaar, nemlig dette, at der synes ikke at kunne vedtages nogen Lov i dette Ting, der paa nogen Maade kan komme til at begrænse den nuværende højtærede Justitsministers ufattelige Arbejdsiver, uden at det er fornødent for Regeringen at sige: Vi maa dog tænke paa, at vi ikke tager et eller andet Arbejde fra den nuværende Justitsminister; han kan ikke leve uden at have alt for meget at arbejde med; saa snart der er Tale om noget saadant, maa vi derfor melde os som Hjælpere. Tillægsmandatet paa Lolland-Falster er jo til ham, der er ikke nogen som helst anden Forklaring derpaa. Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti, der vel maa antages at have et Hovedansvar for den sidste Lex Rytter, sagde i Gaar med virkelig Lidenskab og Overbevisning: Saadant noget gør man ikke to Gange i Livet. Jeg haaber, at den ærede Ordfører maa staa fast paa denne Opfattelse.

Men det hele er jo slet ikke klaret med, at man har kunnet faa den Ordning, som her er opstillet, til at give et Resultat i Forhold til sidste Valgdag, der ikke er væsentligt værre end det, den be-